

§ 87 Förslag internbudget 2019

Dnr BOU 2018-10

Ärende

Utbildningskontoret har upprättat förslag till internbudget för verksamhetsåret 2019. Barn- och ungdomsnämndens ekonomiska ram för 2019 är 3 347 828 tkr.

Internkontrollrapporten för 2018 redovisas enligt plan i november 2018. I samband med denna redovisning antar även barn- och ungdomsnämnden en plan för internkontroll 2019 som internbudget 2019 kompletteras med.

Beslutsunderlag

Missiv internbudget 2019 (okt -18)

Barn- och ungdomsnämndens internbudget 2019 (okt -18)

Bilaga 1 Specifikation av budgetposter 2019 (okt -18)

Bilaga 2 Verksamhetsplan 2019 (okt -18)

Bilaga 3 Upphandlingsplan 2019 (okt -18)

Bilaga 4 Strategiskt utvecklingsuppdrag kompetensförsörjning 2019 (okt -18)

Barn- och ungdomsnämndens beslut

1. Upprättat förslag till internbudget 2019 med plan 2020-2022 för barn- och ungdomsnämnden godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Informationen om nämndmål, nämndindikatorer och målvärden i målområdet Medarbetare noteras.
3. Informationen om förvaltningens verksamhetsplan 2019 noteras.

Erik Östman (M), Car-Erik Jonsson(M), Mattias Hewie Persson (M), Mikael Larson (C), Åsa Wennergren (L) och Tanya Yngström (KD) deltar inte i beslutet.

Protokollsanteckningar

Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna lämnar följande anteckning till protokollet:

”Allians för Linköping återkommer med en reviderad internbudget under våren 2019 efter det att förändrade budgetramar har beslutats av Kommunfullmäktige 4/12 och de nya nämnderna har tillträtt.”

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Områdeschefer förskola och grundskola
Enhetschefer grundskola
Ekonomer barn- och ungdom

Ordförandens signatur	Justerarens signatur	Justerarens signatur	
-----------------------	----------------------	----------------------	--

Utbildningsförvaltningen

Tisdagen den 16 oktober 2018, kl. 13:15 – 17:00

Närvarande:

Anne Hallberg, Utbildningsförvaltningen
Anne Enström, Utbildningsförvaltningen
Helena Paulsson, Utbildningsförvaltningen
Christel Horsak, Utbildningsförvaltningen
Karin Nyman, utbildningsförvaltningen
Karin Fagéus, Utbildningsförvaltningen
Åse Danielsson, Utbildningsförvaltningen
Jenny Wissmark, Utbildningsförvaltningen
Helen Pettersson, Utbildningsförvaltningen
Klas Lind, Utbildningsförvaltningen

Sandra Wahlström, Lärarförbundet
Helena Hjertstedt Jonsson, Lärarförbundet
Malin Bjärnlid, Lärarnas Riksförbund
Anders Hellmér, Lärarnas Riksförbund
Sofia Moberg, Lärarnas Riksförbund
Magnus Thor, Sveriges Skolledarförbund
Ingrid Andersson, Vårdförbundet
Hanna Eklund, Sveriges läkarförbund
Maria Karlsson, Vision
Christina Uhrberg, Kommunal
Ingela Ritapuu Rebo, Kommunal
Eva Stjärnström Nilsson, Akademikerförbundet SSR

§ 11 Förslag till beslut – Handlingsplan för studie och yrkesvägledning

Arbetsgivaren informerade i ärendet enligt utskickad handling.

De fackliga organisationerna hade inget att erinra mot arbetsgivarens förslag till beslut.

Förhandlingen avslutades ovan angiven dag.

§ 11 Förslag till beslut – Internbudget 2019 Bildningsnämnden

Arbetsgivaren informerade enligt utskickad handling.

Lärarförbundet och Lärarnas riksförbund framför till protokollet att man anser att Bildningsnämnden inte har tagit sitt ansvar för nya gymnasieplatser och uttrycker en allvarlig oro för hanteringen av den demografiska elev utvecklingen. Detta är en fråga som de fackliga organisationerna tidigare väckt genom protokollsanteckningar.

Lärarförbundet yrkar att arbetsgivaren inleder arbete med att minska lärarnas administrationskrav snarast, att en plan tas fram under 2019 med genomförande

senast 2022. Lärarnas riksförbund stödjer yrkandet. Arbetsgivaren godkänner yrkandet.

Läraryrket yrkar att arbetsgivaren utreder konsekvenserna av ny lag gällande övergångar, både vad gäller ökad arbetstid och ökad kostnad. Lärarnas riksförbund stödjer yrkandet. Arbetsgivaren godkänner yrkandet.

Lärarnas riksförbund är kritiska till kostnaden för Kontaktcenter och yrkar på ett säkerställande att denna inte ska hanteras genom minskade ersättningar till kärnverksamheten. Läraryrket stödjer detta yrkande. Yrkandet avslås, då någon sådan garanti inte kan lämnas. Grunden är dock att kostnaden ska hanteras genom effektiviseringar i de verksamheter som berörs.

De fackliga organisationerna hade inget att erinra mot arbetsgivarens förslag till beslut.

Förhandlingen avslutades ovan angiven dag.

§ 11 Förslag till beslut – Internbudget 2019 Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsgivaren informerade enligt utskickad handling

De fackliga organisationerna hade inget att erinra mot arbetsgivarens förslag till beslut.

Förhandlingen avslutades ovan angiven dag.

§ 11 Förslag till beslut – Revidering av preliminärt utbildningsutbud i kommunala gymnasieskolor i Linköping läsåret 2019-20

Arbetsgivaren informerade enligt utskickad handling.

Läraryrket framför till protokollet att vid flytt av program mellan skolenheterna bör det på ett mycket bättre sätt än idag säkerställas att man tillvaratar befintlig lärarkompetens vid den avlämnande enheten.

De fackliga organisationerna hade inget att erinra mot arbetsgivarens förslag till beslut.

Förhandlingen avslutades ovan angiven dag.

§ 11 Förslag till beslut – Internbudget 2019 Barn- och ungdomsnämnden

Arbetsgivaren informerade enligt utskickad handling.

Läraryrket yrkar att arbetsgivaren inleder arbete med att minska lärarnas administrationskrav snarast, att en plan tas fram under 2019 med genomförande senast 2022. Lärarnas riksförbund stödjer detta yrkande. Arbetsgivaren godkänner yrkandet.

Läraryrket yrkar att arbetsgivaren utreder konsekvenserna av ny lag gällande övergångar, både vad gäller ökad arbetstid och ökad kostnad. Lärarnas riksförbund stödjer detta yrkande. Arbetsgivaren godkänner yrkandet.

Lärarnas riksförbund är kritiska till kostnaden för kontaktcenter och yrkar på ett säkerställande att denna inte ska hanteras genom minskade ersättningar till kärnverksamheten. Läraryrket stödjer detta yrkande. Yrkandet avslås, då någon sådan garanti inte kan lämnas. Grunden är dock att kostnaden ska hanteras genom effektiviseringar i de verksamheter som berörs.

De fackliga organisationerna hade inget att erinra mot arbetsgivarens förslag till beslut.

Förhandlingen avslutades ovan angiven dag.

Sammanträdet förklarades avslutad den 16 oktober 2018 kl. 16:30

Vid protokollet

Anne Enström

Justeras

Anne Hallberg
Utbildningsförvaltningen

Eva Stjärnström Nilsson
Akademikerförbundet SSR

Ingela Ritapuu-Rebo
Kommunal

Sandra Wahlström
Läraryrket

Malin Bjärnlid
Lärarnas Riksförbund

Magnus Thor
Sveriges Skolledarförbund

Maria Karlsson
Vision

Internbudget 2019 med plan 2020-2022

Barn- och ungdomsnämnden

Barn- och ungdomsnämndens internbudget 2019 med plan för 2020-2022	3
Inledning	3
Nämndens uppdrag och prioriteringar	4
Uppdrag	4
Prioriteringar	4
Mål och inriktning för 2019-2022	9
Nämndmål och nämndindikatorer	9
Strategiska utvecklingsuppdrag	12
Sammanfattning av stöd som behöver tas fram/utvecklas vidare	14
Prioriterade styrdokument	17
Ekonomi	18
Driftsammandrag	18
Investeringar	19
Plan för uppföljning och insyn	20
Nämndens uppföljningsansvar	20
Plan för internkontroll	20
Nämndens internkontrollplan	20

Barn- och ungdomsnämndens internbudget 2019 med plan för 2020-2022

Inledning

Kommunens budget med plan för kommande tre år är det centrala dokumentet för att styra den kommunala verksamhetens inriktning och omfattning. Ingångsvärden för kommunens budget är lagstiftning, reglemente, styrdokument, majoritetens politiska program, samt aktuella planeringsförutsättningar utifrån ekonomi, demografi, statlig styrning och andra omvärldsfaktorer.

Kommunens budget omfattar all kommunal verksamhet och beskriver de målsättningar och resultat som är prioriterade. I budgeten fastställs kommunens finansiering. Budgeten beslutas av kommunfullmäktige i juni varje år. Budgeten fastslår hur kommunens samlade resurser ska fördelas mellan nämnder och verksamheter utifrån kommunfullmäktiges politiska viljeinriktning och prioritering. Den politiska viljeinriktningen uttrycks genom:

- Kommunövergripande mål
- Strategiska utvecklingsuppdrag
- Prioriterade styrdokument som nämnderna särskilt ska fokusera på

I budgeten omsätts den politiska viljeinriktningen till ekonomiska ramar, uppdrag och mål för de olika nämndernas verksamhet de kommande åren. Budgetprocessen blir därigenom central för kommunens mål- och verksamhetsstyrning genom att tydliggöra nämndernas uppdrag och förväntat resultat.

Utifrån den inriktning som angivits i kommunens budget ska nämnderna utarbeta en internbudget som redovisar hur nämnderna ska uppnå det som angivits i kommunens budget. I internbudgeten ska nämnden ange mål, målvärden och indikatorer för nämndens ansvar och bidrag till de kommunövergripande målen i respektive målområde:

Målområde Samhälle

Målområde samhälle beskriver vad kommunen ska uppnå för att utveckla närmiljön och Linköping som plats.

- Trygg och sammanhållen kommun
- Ekologiskt hållbar kommun
- Attraktiv kommun
- Starkt och mångfasetterat näringsliv
- Stark röst - regionalt, nationellt och internationellt

Målområde Medborgare

Målområde medborgare beskriver vad kommunen ska uppnå i tjänster och service för att tillgodose medborgarnas behov och förväntningar.

- Goda villkor för ett jämlikt, meningsfullt och hälsosamt liv
- Goda välfärdstjänster med hög tillgänglighet
- Hög egenförsörjningsgrad

Målområde Ekonomi

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

- Kostnadseffektiv verksamhet
- Hållbar ekonomi

Målområde Verksamhet

Målområde verksamhet beskriver hur arbetsprocesser och organisation ska utvecklas för att uppnå goda resultat.

- Hög servicenivå med ett gott bemötande
- Effektiva och hållbara arbetsmetoder
- Verksamhet med god utvecklingsförmåga

Målområde Medarbetare

Målområde medarbetare beskriver hur medarbetarnas resurser ska tillvaratas och utvecklas.

- Attraktiv arbetsgivare
- God och hållbar kompetensförsörjning

Nämndernas internbudget ska, om inte synnerliga skäl föreligger, beslutas av respektive nämnd i september-oktober och ska godkännas av fullmäktige i november.

Nämndens uppdrag och prioriteringar

Uppdrag

Nämndernas uppdrag regleras i *Linköpings kommuns reglemente*, för barn- och ungdomsnämnden som tillhör sektor *utbildning, arbetsmarknad och integration* är uppdraget:

Nämnden ska inom kommunen svara för kommunens ansvar och verksamhet enligt följande:

- förskola
- förskoleklass
- grundskola
- grundsärskola
- fritidshem och öppen fritidsverksamhet
- särskilda utbildningsformer
- annan pedagogisk verksamhet

Ovanstående ska utföras i enlighet med vad som stadgas i skollagen och övriga till ansvarsområdet hörande författningar.

Nämnden är styrelse för utbildningen inom sitt ansvarsområde och svarar för myndighetsutövning inom området.

Nämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan i ovanstående verksamheter.

Nämnden ska även:

- besluta om utdelning från vissa donationsstiftelser för skoländamål
- företräda kommunen vid samverkan med statliga organ inom ansvarsområdet
- på uppdrag av social- och omsorgsnämnden utföra insatser enligt lagen om stöd och service till vissa barn och ungdomar med funktionsnedsättning

Prioriteringar

Utifrån nämndens nuläge och den önskade utvecklingen (politisk viljeinriktning) beskrivs mycket sammanfattat utvecklingsområden inom nämndens verksamhetsområde(n). Syftet med texten är att med utgångspunkt i nämndens uppdrag och kommunens budget tydligt ange prioriterade utvecklingsområden.

Av texten ska det framgå hur nämndmålen bidrar till förändring, utveckling och resultat för de kommunövergripande målen. Beskrivningen ska vara indelad per målområde enligt nedan (Samhälle, Medborgare, Ekonomi, Verksamhet och Medarbetare).

Samhälle

Förbättrad uppföljning och förstärkt systematiskt kvalitetsarbete

Nämndens fokus på maximalt lärande i förskola/grundskola förstärker vikten av att följa varje barns/elevs förändrade kunnande och utifrån det stimulera varje barn/elev att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

En stor utmaning är att öka måluppfyllelsen för alla barn och elever utifrån deras förutsättningar. Verksamheten behöver kontinuerligt utveckla metoder för detta.

Ett av barn- och ungdomsnämndens uppdrag är ett aktivt systematiskt kvalitetsarbete i syfte att säkerställa verksamheternas kvalitet och likvärdighet med utgångspunkt i skolans författningar. En ny skolutvecklingsmodell har utarbetats och börjat användas augusti 2018. Den benämns ”Skolutveckling från mitten” och syftar till högre måluppfyllelse genom kollegialt lärande mellan förskolor/skolors ledningsgrupper. Syftet är att hela verksamheten arbetar tillsammans för att varje barn/elev ska lyckas nå gymnasiebehörighet.

En avgörande förutsättning för att nämnden och skolenheterna ska kunna följa upp sin verksamhet är ett modernt och ändamålsenligt IT-stöd. IT-stöd inom utbildningsverksamhet kan delas in i tre övergripande områden: 1) pedagogisk planering och genomförande, 2) pedagogisk administration och 3) barn- och elevregister. Linköpings kommuns befintliga system är föråldrade, flera systemavtal löper även ut under 2018. Under 2018-2019 pågår ett upphandlingsprojekt av ny skolplattform vilket kommer att beröra samtliga verksamheter inom utbildning. En viktig del i upphandlingen är en ny skolvalsplattform för att kunna genomföra skolval som bygger på principen om relativ närhet och som underlättar det administrativa arbetet.

Elevhälsa

Elevernas hälsa har stor betydelse för deras skolprestationer, välbefinnande och möjlighet att fungera i skolans sociala miljö. Omvänt har en elevs skolprestationer stor betydelse för den mentala hälsan. Skolornas uppdrag är att hantera såväl elevers lärande som deras hälsa.

Elevhälsans arbete syftar till att främja, förebygga och stödja elevens utveckling mot målen. Det elevhälsoarbete som bedrivs på de olika skolorna utgör en viktig del när det gäller möjligheten att skapa likvärdiga möjligheter för elever att lyckas med sina studier. Arbetet kan handla om stöd till nyanlända, elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd, men också om elever med psykisk ohälsa. För den kommunala grundskolans del pågår genom det systematiska kvalitetsarbetet ett arbete med fokus på utveckling av elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete, men också ett arbete mot ökad likvärdighet skolorna emellan.

Under 2017 genomfördes en genomlysning av elevhälsan i Linköpings kommun, en genomlysning med fokus på elevhälsans organisation lokalt och centralt med betoning på: tillgången till elevhälsans olika kompetenser, förutsättningarna för rektor att leda elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete och översyn av huruvida kompetensutveckling och metodutveckling vilade på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

En sammanfattning av rapporten pekade på behovet av ett tydliggörande av elevhälsans uppdrag och skapandet av en gemensam strategi och förhållningssätt för kommunens elevhälsoarbete. Likvärdigheten när det gäller elevhälsa inom kommunens skolor behöver utvecklas. En gemensam vision och strategi har beslutat av såväl barn- och ungdomsnämnden som bildningsnämnden. Utvecklingsarbete kommer fortgå med arbetsgrupper i samarbete mellan grundskolan och gymnasieskolan.

Digitalisering

Om tio år kommer förskolan och skolan och dess barn/elever att verka i ett samhälle som på många sätt kommer att vara annorlunda. Utvecklingen medför nya möjligheter och utmaningar för individer och för samhället i stort. Det är därför viktigt att ge förutsättningar för att utveckla både barn/elevers och personals förmåga att hantera digital teknik, både som en del av kunskapsinhämtningen och för att kunna verka och fungera i dagens och framtidens samhälle.

I läroplaner, kurs- och ämnesplaner har uppdraget om digitalisering stärkts. De nya skrivningarna ska bidra till att elever utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhället. De ska stärka elevernas förmåga att använda och förstå digitala system och tjänster, samt förhålla sig till medier och information på ett kritiskt och ansvarsfullt sätt. Vidare ska elevernas förmåga att lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt med hjälp av digitala verktyg stärkas. Från hösten 2018 är det obligatoriskt att använda dator eller annan digital enhet när elever skriver uppsattdelar i nationella prov i svenska, svenska som andraspråk och engelska. Förändringen gäller i årskurs 9 i grundskolan, årskurs 10 i specialskolan, gymnasieskolan och i Komvux på gymnasial nivå. Att skriva uppsattdelen på dator är endast ett första steg i digitaliseringen av proven. 2022 ska alla nationella prov genomföras digitalt.

Digitaliseringen ska också bidra till att utveckla det administrativa stödet i verksamheterna, kvalitetsuppföljning och kvalitetsutveckling. Dessa områden behöver nämnden arbeta vidare med. Digitaliseringen kan även bidra till att arbetsmoment kan utföras på ett annat sätt än idag.

Övergångar mellan skolformer

För att alla elever ska få förutsättningar till en välfungerande skolgång utan avbrott och uppehåll behöver övergångarna inom och mellan skolformer fungera väl. Elever med dokumenterade behov av stödinsatser ska inte behöva vänta på stöd eller stöta på hinder som skulle ha kunnat undvikas genom samverkan och överlämning av information om elevens stödbehov när de byter skola.

Av läroplanerna framgår att det ska finnas samarbetsformer mellan skolformerna som syftar till att förbereda eleverna och deras vårdnadshavare inför övergångar mellan skolformer. Kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningarna ska utbytas för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i elevernas utveckling och lärande. Läraren ska bl.a. vid övergångar särskilt uppmärksamma elever som är i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd.

Den 1 juli 2018 genomfördes lagändringar i syfte att underlätta övergången där det numera är lagstadgat att en överlämning ska ske när elever rör sig mellan och inom olika skolformer.

Under 2018 har ett utvecklingsarbete genomförts i syfte att underlätta övergången mellan skolformer eller skolor. En arbetsgrupp med rektorer och enhetschefer/skolområdeschefer från grundskolan och gymnasieskolan har sett över behov och utvecklingsområden i överlämningen mellan grundskola och gymnasieskola. Rutiner har tagits fram för överlämningen och utbildning har getts i hur de digitala elevakterna överförs mellan olika skolenheter.

Utbildningsförvaltningen behöver kontinuerligt arbeta för att förbättra överlämningen mellan grundskola-gymnasieskola men även övriga övergångar.

Medborgare

Segregation

Segregationen är en stor utmaning för Linköpings kommun både idag och framöver. Detta är en fråga där det behövs en övergripande samverkan i kommunen. I barn- och ungdomsnämndens olika verksamhetsområden behöver arbetssätt och arbetsformer fortsatt utvecklas och implementeras för att alla elever, oavsett bakgrund och förutsättningar, ska ha möjlighet att komma så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Förskolan har en viktig roll för barnens utveckling och för att de ska kunna nå kunskapskraven i grundskolan.

Eleverna i Linköpings skolor har utifrån kommunens socioekonomiska struktur förutsättningar för ett högre kunskapsresultat. Arbete pågår för att med systematik följa upp, analysera och vidta förbättringsåtgärder för att ge barn och elever förutsättning att nå maximalt lärande. Utvecklade verksamhetsuppföljningar tillsammans med en ny skolutvecklingsmodell förväntas leda till bättre analysarbete och justeringar i undervisningen så att kunskapsresultaten ökar.

Ökad målpuppfyllelse

Andelen elever i årskurs 3 som har klarat alla delprov i de nationella proven i svenska, svenska som andraspråk har sjunkit något i jämförelse med 2017. Det är en fortsatt utmaning att både öka andelen som klarar alla delprov samt att öka likvärdigheten mellan skolor och elever.

Meritvärdet för samtliga elever i årskurs 9 visar på en uppgång jämfört med föregående år men spridning av meritvärdet mellan eleverna har ökat. Det är fler elever med låga betyg och fler elever med höga betyg. Detta är en utveckling under flera års tid som kräver aktiva insatser.

Andelen elever som uttrycker att det är ett bra arbetsklimat på de flesta lektionerna har sjunkit enligt senaste attitydundersökningen. Definitionen av begreppet arbetsklimat lyder: "Alla i gruppen arbetar med det de ska på lektionerna." Elevernas upplevelse av arbetsklimatet sjunker ju äldre eleverna blir. Det är en fortsatt utmaning att vända denna utveckling eftersom ett gott arbetsklimat är en förutsättning för elevernas kunskapsutveckling.

Nyanlända barn och elever

Förskolan har en viktig roll både när det gäller att erbjuda förskoleplatser och att ge barnen en pedagogisk verksamhet. Med hjälp av förskolans processtödjare kartläggs nyanlända barns språkutveckling för att bättre kunna utmana dess språk. Att säkra antalet förskoleplatser är en förutsättning för att familjer ska kunna etablera sig och kunna träda in i utbildning och arbetsmarknad.

Enligt den statliga definitionen gällande nyanlända (anlänt de senaste 4 åren) finns det idag knappt tusen nyanlända elever i Linköpings grundskolor. De nyanlända elever som kommit 2017/18 är spridda åldersmässigt och har generellt en bättre skolbakgrund än de som kommit tidigare. Det finns nu nyanlända elever på de flesta av de kommunala skolorna men ett fåtal skolor tar emot en stor del av de nyanlända eleverna. Det finns osäkerhet kring det fortsatta mottagandet. Det gäller både kommunanvisade inklusive kvotflyktingar, egenbosatta och asylsökande. En övergripande bild är att barn till kvotflyktingar som kommit till Linköping är i behov av både medicinskt och pedagogiskt stöd. Det är av stor vikt att fortsätta utvecklingen av stödfunktioner riktat till alla nyanlända barn och elever. Det kan exempelvis handla om mottagningsenhetens uppdrag och en fortsatt arbete med kartläggningsuppdraget för att synliggöra behov hos eleven, allt med syfte att stödja barns och elevers fortsatta kunskapsutveckling.

Viktiga insatser som påbörjats och behöver vidareutvecklas är:

- Studiehundledning på modersmålet
- Extra undervisning i svenska som andraspråk
- Digitala hjälpmedel och läromedel

Samordning mellan förvaltningarna behövs bland annat när det gäller integration, fritidsaktiviteter och föräldrastödsinsatser. Ett fortsatt samarbete behövs mellan grundskola och gymnasium för att förbättra nyanlända elevers möjlighet till utbildning. Samverkansområdena innefattar bland annat kartläggning, studievägledning samt möjlighet till individuella studieplaner med förbättrad samverkan mellan skolformerna. När det gäller de ensamkommande barnen finns ett samarbetsforum mellan flera kommunala förvaltningar. Gemensamma insatser planeras även fortsättningsvis kring de nyanlända elevernas psykiska hälsa och där sker samverkan med Region Östergötland. Att säkra elevhälsans kompetens är av stor vikt när det gäller förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Ekonomi

Nämnden har ett antal statsbidrag som idag finansierar satsningar inom nämndens ansvarsområden. Det råder en osäkerhet huruvida statsbidrag kommer finnas eller utformas kommande år.

Förvaltningen kommer att prioritera arbetet med att implementera E-handel för att nå ökad avtalstrohet och effektivisera inköpsprocessen. Förvaltningen kommer därför att inleda ett förändringsarbete under hösten 2018 som har till syfte att minska antalet inköpsbehöriga och öka kvalitén och minska administrationen i hela upphandlingsprocessen.

Barn- och ungdomsnämndens verksamhet är lokalintensiv. För att fortsatt ha ett effektivt lokalnyttjande ska lokalernas andel av nämndens totala kostnader inte öka. Detta är extra viktigt då nämnden har demografiska utmaningar den kommande 10-årsperioden och kommer behöva ytterligare lokaler till verksamheterna.

Demografi och lokaler

Antalet barn och elever ökar kraftigt de kommande åren vilket kommer att ställa stora krav på att planera ändamålsenliga lokaler både för förskolan och grundskolan. Kommunens befolkningsprognos visar att antalet barn i förskoleålder ökar med ca 1 200 under prognosperioden 2018-2028. Under samma tid ökar antalet elever i grundskolan med ca 2 600 elever.

Barn- och ungdomsnämnden står inför två stora utmaningar gällande lokaler inom förskola och skola; att säkerställa behovet av nya platser i ett växande Linköping och att klara finansieringen av nämndens lokalbestånd. Ytterligare utmaningar är finansiering för modernisering av befintliga lokaler och en lokalekonomi i balans.

För att möta barn- och elevökningen och för att ersätta äldre lokaler som avvecklas, finns ett behov av att årligen skapa ca 250 nya förskoleplatser och ca 400 nya elevplatser under kommande budgetperiod 2019-2022. I ett nära samarbete med samhällsbyggnadsnämndens plankontor säkerställs att nya förskole- och skolplatser planeras in i översikts- och detaljplaner. Med utgångspunkt i planerad bostadsbyggnation och kommunens befolkningsprognos dimensioneras kommande behov.

Aktuella myndighetskrav, behov och krav i arbetsmiljön, innebär att befintliga lokaler behöver förändras och moderniseras. Befintliga lokaler behöver moderniseras för att ge barn, elever och personal förutsättningar och en lärmiljö som stödjer dagens arbetssätt och klarar framtidens krav.

År 2018 är lokalkapaciteten inom förskola och grundskolans lägre årskurser fullt nyttjad. Inom grundskolans årskurs 7-9 finns de närmaste åren en viss överkapacitet i kommunens ytterområden. På grund av fullt nyttjad kapacitet och förse- ningar i vissa projekt, finns i nämndens lokal- och investeringsplan medtaget hyreskostnader för ev. tillfälliga förskole- och skollokaler i delar av kommunen.

Verksamhet

Arbetet med att ge barn och elever likvärdiga möjligheter i sitt lärande pågår på flera plan.

Från och med februari 2018 erbjuds alla barn som har föräldraledighetsplats, arbetslöshetsplats eller allmän förskole- plats att få vara i förskolan fyra timmar varje dag.

I förskolan har en ny ledningsorganisation arbetats fram och beslutats. Den verkställs 1 januari 2019 och har bland annat som syfte att skapa en hållbar organisation med likvärdiga förutsättningar för chefer inom förskolan. Ett annat syfte är att möjliggöra för förskolechef att vara den pedagogiska ledare som krävs för att utveckla förskolornas kvalitet, likvärdighet och att möjliggöra barns maximala lärande.

För att barn- och ungdomsnämndens verksamheter ska kunna nå nationella och kommunala mål och hålla en hög kvalitet förutsätter detta att verksamheterna kan bemannas med kompetenta och behöriga medarbetare. Det är en tydlig utmaning för nämnden att under planeringsperioden säkerställa bemanningen. Bristen på utbildade medarbetare är påtaglig i samtliga yrkeskategorier.

Rekryteringsbehovet påverkas av förändringar i demografin, antalet examinerade i relevanta yrken och även av hur snabbt skolan digitaliseras. Andra faktorer som påverkar är konjunkturförändringar, ökad rörlighet på arbetsmarknaden och politiska beslut/reformer.

Medarbetare

Befolkningen i arbetsför ålder, 20–67 år, ökar i mycket lägre takt än ökningen av unga och äldre. Enligt kommunens personalbehovsprognos där hänsyn tagits till förväntad pension, demografisk utveckling samt personalomsättning be- hövs en personalvolymökning motsvarande 20 procent i förskola och under perioden 2018-2028. Hur många medar- betare som behöver rekryteras påverkas i hög grad av personalomsättningen - hur många som stannar kvar i läraryrket el- ler återgår till läraryrket. Trots en mycket låg arbetslöshet i Linköping har nämndens verksamheter i hög utsträckning kunnat bemanna verksamheterna med utbildade medarbetare. Behörighetsgraden är generellt hög i skolan men varierar mellan olika skolor. En förklaring till detta är lärarutbildningens placering på orten. Av skolverkets lärarprognos (2018)

framgår dock att examinationsbehovet för grundskollärare inte motsvarar det antal som examineras under planeringsperioden. En stor del av obalansen mellan den beräknade examinationen och examinationsbehovet utgörs av förskollärare. Denna obalans är redan påtaglig i förskolan och det är mycket svårt att rekrytera förskollärare. Den ojämna fördelningen av studerande på de olika ämnesinriktningarna gör även att det inom vissa ämnen kommer att bli mycket svårt att rekrytera.

Det finns åtgärder som förvaltningen kan vidta för att påverka personal- och kompetensförsörjningen. Aktiviteter bör vidtas inom nedanstående strategiska områden:

- Ta tillvara digitaliseringens möjligheter och på så sätt underlätta administrationen och frigöra tid för det pedagogiska uppdraget
- Använda kompetensen rätt och möjliggöra nya kompetenser genom till exempel uppdragsanalys för lärare och fortsatt utveckling av alternativa yrkesroller i skolan såsom lärarassistent och elevmentorer
- Nya sätt att organisera arbetet, genom utvecklad bemanningsanalys med verksamhetsanpassade arbetstidsavtal och tid för pedagogiskt utvecklingsarbete i förskola, förskoleklass och fritidshem
- Breddad rekrytering, med insatser för att få flera att arbeta heltid och stanna längre i arbete
- Fortsatta arbetsmiljösatsningar utifrån pågående OSA-projekt i förskola och skola
- God arbetsmiljö och samverkan/delaktighet med satsningar på skol-OSA
- Fortsatt satsning på utvecklad lönebildning och goda löner för lärare
- Kompetensutvecklingssatsningar, både avseende grundläggande utbildning och fort- och vidareutbildning

Mål och inriktning för 2019-2022

Nämndmål och nämndindikatorer

I nedanstående tabell redovisas nämndens mål och indikatorer för 2019-2022. I bilaga 2 redovisas målvärde för hela planperioden.

Målområde	Nämndmål	Nämndindikator	2017	2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020
Samhälle	Likvärdiga möjligheter- <i>Skolan är en mötesplats som bidrar till likvärdighet och jämlikhet för elever.</i>	Behörighet till yrkesprogram uppdelat på elever boende i socioekonomiskt utsatta områden (1) gentemot övriga områden (2).	58 %	52 %	60 %	65 %
		1. Socioekonomiskt utsatta områden	82 %	88 %	89 %	92 %
		2. Övriga områden				
		Skillnad	24 %	36	29	27
	Lust och engagemang - <i>Alla barn och elever känner sig trygga i förskola/skola.</i>	Trygga vårdnadshavare till barn i förskolan	95 %	-	96 %	97 %
		Trygga elever i årskurs 2-9	I.U.	Åk 2-3: 93,1 % Åk 4-6: 93 % Åk 7-9: 92,7 %	Åk 2-3: 96 % Åk 4-6: 95 % Åk 7-9: 94 %	Åk 2-3: 96,5 % Åk 4-6: 95,5 % Åk 7-9: 94,5 %
		Trygga elever på fritidshemmet, åk 2-3	I.U.	97	97,5 %	98 %
	Maximalt lärande- <i>Alla barn och elever utmanas i sitt lärande och når så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.</i>	Frånvaro åk 1-6, över 15 %	6 %	8 %	5 %	5 %
		Frånvaro åk 7-9, över 15 % (1) resp. 40 % (2)	1: 21 % 2: 3 %	1: 22 % 2: 3 %	1: 18 % 2: 2 %	1: 16 % 2: 1,5 %
		Meritvärde i årskurs 9, kommunala skolor	218,1	221,6	220	225
		Behörighet till yrkesprogram, kommunala skolor (2)	78,8 %	81,4 %	80 %	83 %
	Verksamheten är koldioxidneutral genom minskat matsvinn och hållbara transporter till och från skola.	Minskat matsvinn (tallrikssvinn %)	7 %	6 %	5 %	5 %
		Ökad mobilitet (hållbara transporter till och från skola)			Värden tas fram under 2018	Värden tas fram under 2018

Målområde	Nämndmål	Nämndindikator	2017	2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020
Medborgare	Maximalt lärande - <i>Förskola/Skola skapar goda förutsättningar för barns och elevers lärande.</i>	Elever i åk 1 som kan läsa	92,4 %	91 %	94 %	95 %
		Elever i åk 3 som har klarat alla delprov i NP i SV/SVA, MA	70 %	-	74 %	77 %
		Betygspoäng åk 6, SV (1), SVA (2), MA (3)	1: 14,0 2: 6,1 3: 12,9	1:14,2 2:8,2 3:13,3	1: 14,5 2: 6,5 3: 13,1	1: 14,8 2: 7,0 3: 13,3
	Likvärdiga möjligheter- <i>Förskola/Skola är likvärdig där barnets/elevens bakgrund inte avgör möjligheten att lyckas.</i>	Minskad skillnad andel inskrivna barn i förskola och pedagogisk omsorg utifrån boende; (A) socioekonomiskt utsatta områden gentemot samtliga områden.	4	4 %	3,5 %	3 %
		Meritvärde åk 9 utifrån föräldrars utbildningsbakgrund; högst gymnasial (1) och eftergymnasial (2)	1: 200 2: 247,2 Skillnad: 47,2	-	1: 205 2: 249	1: 210 2: 250
Medborgare		Det kommungemensamma resultatet som rör "genus och jämställdhet" från insynsbesöket i förskolan ska öka.	3,1	3,6	3,7	3,9
	Lust och engagemang- <i>Alla barn och elever känner sig motiverade till lärande och upplever sig ha en god hälsa.</i>	Bra arbetsklimat på de flesta lektionerna; åk 2-3 (1), åk 4-6 (2), åk 7-9 (3)	I.U.	1:79,7% 2:71,6% 3:68,3%	1: 85 % 2: 78 % 3: 72 %	1: 86 % 2: 79 % 3: 73 %
		Elevers uppfattning om sin hälsa (åk 8), andel positiva svar. Pojkar (1), flickor (2)	1: 80 % 2: 62 %	-	1: 83 % 2: 67 %	1: 85 % 2: 70 %
	Maximalt lärande- <i>Vårdnadshavare, barn och elever upplever en hög tillgänglighet, både fysisk och digital, till förskolan/skolans utbud.</i>	Andel inskrivna barn i förskola och pedagogisk omsorg 1-5 år.	86 %	-	88 %	90 %
Ekonomi	Avtalstrohet Inköp ska följa kommunens inköspolicy och regler	Andelen inköp via ramavtal		Finns inget basvärde	Ska öka	Ska öka
	Effektivt lokalutnyttjande Arbeta med lokalplanering som leder till kostnadseffektivt nyttjande	Lokalernas andel av totala kostnaden	18 %	-	Ska inte öka	Ska inte öka
		Lokalyta per elev/barn	Saknas värde ¹	-	Ska inte öka	Ska inte öka
	God ekonomisk kontroll Ekonomi i balans	Avvikelse mot budget		Prognos 0	≥0	≥0

¹ I kommunens hyresavtalsregister KARPLAN finns idag ingen möjlighet att registrera kapacitet för skolor och därmed få ut nyckeltal area per plats, lokalkostnad per plats och nyttjandegrad.

Målområde	Nämndmål	Nämndindikator	2017	2018	Målvärde 2019	Målvärde 2020	
Verksamhet	Maximalt lärande- <i>Förskola/skola skapar goda förutsättningar att utveckla en utmanande och kvalitativ undervisning</i>	Andel legitimerade förskollärare i förskolan	40 %	37 %	44 %	46 %	
		Resultat "Utveckling och lärande" från insynsbesök förskolan (ska öka).	4,8	5	5,2	5,5	
		Andel undervisningsgrupper med behöriga lärare i Svenska (1), SVA (2) respektive matematik (3), åk 1-9.		-	1: 93 % 2: 56 % 3: 90 %	1: 94 % 2: 58 % 3: 90 %	
		Andel lärare med inriktning fritidshem eller fritidspedagoger med fritidspedagogexamen.	Kartläggning genomförs				
		Andel undervisande lärare i grundsärskolan som är utbildade speciallärare samt har en legitimation för grundsärskolan i de ämnen och årskurser de undervisar i.	35 %		40 %	45 %	
Medarbetare	God arbetsplatser	Total sjukfrånvaro (%)					
		Män					
		Kvinnor					
	Framgångsrikt chef- och ledarskap	Andel heltidsanställningar (%)					
		Män					
		Kvinnor					
		Attraktiv arbetsgivarindex (AVI)					
		Hållbart medarbetar-engagemang (HME)					
		Chefsomsättning (andel tillsvidare chefer som har börjat eller slutat, %)					
	Nya vägar för (tryggad) kompetensförsörjning	Män					
Kvinnor							
Chefers sjukfrånvaro							
	Män						
	Kvinnor						
	Extern personalomsättning						
	Mertid övertid						
	Balanstal chefer						
	Kvinnor						
	Chefer med utomnordisk bakgrund						

Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommunövergripande utvecklingsuppdrag

Samtliga nämnder ges i uppdrag att vidta åtgärder för att tillvarata digitaliseringens möjligheter

Inom barn- och ungdomsnämndens verksamhetsområde har de senaste åren genomförts stora satsningar på infrastruktur, tillgång till digitala verktyg samt kompetensutveckling av personal. Under hösten 2018 pågår arbete för att ta fram en handlingsplan. Handlingsplanen utgår både från Linköpings digitala agenda samt från den nationella strategin för digitalisering av skolväsendet 2018-2022 (U2017/04119/S).

Strategin och handlingsplanen arbetas fram i samverkan med digitaliseringsdirektör, områdeschefer samt förskolechefer och rektorer. Handlingsplanen bygger på de identifierade behov av utveckling och stöd som framkommit under arbetets gång. Handlingsplanen kommer att följas upp och uppdateras årligen.

Det pågår en upphandling av en ny skolplattform för att bl.a. utveckla e-tjänster och digitalt stöd för lärande. Syftet är att förenkla administrativa rutiner samt att utveckla de digitala möjligheterna i lärandet.

Samtliga nämnder ges i uppdrag att vidta åtgärder för att förenkla och förkorta etableringstiden för nyanlända

Begreppet etablering är främst kopplat till vuxnas etablering på arbetsmarknaden. Det blir därför en otydlighet hur nämndens utmaningar ser ut i förhållande till arbetsmarknaden. Utmaningen för barn- och ungdomsnämnden när det gäller etablering har tolkats utifrån hur nämndens verksamheter arbetar med nyanlända barn och elever.

Familjecentralerna har en viktig funktion för att nyanlända familjer ska få tillgång till en mötesplats och en ingång till förskolan. Processtödjare på familjecentralerna har i uppdrag att möta alla nyanlända familjer och informera om förskolan och hur de ansöker om plats samt informera om de föräldrautbildningar som erbjuds.

Att säkra antalet förskoleplatser är en förutsättning för att familjer ska kunna etablera sig och kunna träda in utbildning och arbetsmarknad.

De redan uppbyggda modellerna och stödfunktionerna i form av mottagningsenhet, kartläggning och övrigt stöd behöver fortsatt utvecklas för att möta elevgruppen på ett relevant sätt. Den ekonomiska resursfördelningsmodellen (ryggsäcksmodellen) behöver finnas kvar för att säkerställa att skolorna får de resurser som krävs för att möta elevernas behov.

Att behärska det svenska språket i tal och skrift är en viktig förutsättning för att kunna genomföra sin grundskoleutbildning och kunna bli behörig till nationellt gymnasieprogram. Att genomföra ett gymnasieprogram är viktigt för etablering på arbetsmarknaden. Statsbidraget för ökad jämlikhet används för att stärka undervisningen i ämnet svenska som andraspråk. Dessutom deltar ett antal skolor i ett skolverksprojekt med utökad undervisningstid i svenska som andraspråk.

Tillgång till studiehandledning på modersmålet behöver ha fortsatt prioritet samtidigt som digitala stöd utvecklas i undervisningen. För elever som anländer sent under sin grundskoletid är det en extra utmaning att erbjuda undervisning som möjliggör fortsatta studier på gymnasieskolan. Det innebär bland annat att erbjuda ett tionde och elfte skolår för att eleverna ska kunna nå minst kravnivåerna i de ämnen som krävs för olika nationella gymnasieprogram.

För elevgruppen är tillgång till fritidsaktiviteter av stor vikt. Detta gäller både fritidshem (6-9 år), öppen fritidsverksamhet (10-12 år) och samt ungdoms- och fritidsuppdraget (13-16 år). Psykiskt välmående och att på olika arenor möta det svenska språket är en viktig utgångspunkt för en etablering i det svenska samhället.

Samtliga nämnder ges i uppdrag att vidta åtgärder för att minska sociala skillnader och för att skapa en sammanhållen kommun

Levnadsvillkor mellan barn och ungdomar i olika delar av kommunen skiljer sig i allt för stor grad. Alla barn och elever som växer upp och bor i Linköping ska ha samma rätt till ett gott liv och att kunna studera vidare efter att grundskolan avslutats. Verksamheterna har enligt skollagen ett kompensatoriskt uppdrag. Skolans uppgift är att ge alla elever möjlighet att nå så långt som möjligt och kompensera elevers olika förutsättningar. Skolan ska ge alla en likvärdig utbildning.

Barn- och ungdomsnämnden skapar genom sin resursfördelning till verksamheterna möjligheter till att arbeta med det kompensatoriska uppdraget. Detta sker genom att ökade resurser utges utifrån föräldrars utbildningsbakgrund och för nyanlända elever. Trots detta är det stor skillnad i resultat mellan barn från socioekonomiskt utsatta områden och andra områden. Skillnaden är även stor på kommunens skolor när det gäller resultaten för elever utifrån föräldrarnas utbildningsbakgrund.

Metoder behöver vidareutvecklas inom nämndens verksamheter för att säkerställa att de kompensatoriska insatser som genomförs ger önskat resultat. Det behövs även en förstärkt samverkan och en gemensam strategi mellan nämnderna för att insatser ska få genomslag för barn och unga.

Flera av skolorna i Linköping är kraftigt segregerade. Det finns skolor där majoriteten av eleverna har svenska som modersmål och skolor där över 95 % av eleverna har andra modersmål. Föräldrarnas utbildningsbakgrund skiljer sig även åt mellan skolor. Åtgärder för att minska segregationen kommer behöva vidareutvecklas. Ett utvecklingsarbete pågår med att se över skolorganisationen och principerna för placering av elever.

Barn- och ungdomsnämndens resursfördelningsmodell möter eleverna utifrån generella behov. På skolorna finns också elever som av olika anledningar särskilt behöver uppmärksammas. Det handlar bland annat om elever med funktionsnedsättningar, familjehemsplacerade elever och elever boende på HVB-hem.

Nämnder inom skola och socialtjänst behöver även samverka och gemensamt vidareutveckla metoder när det gäller insatser för barn och elever som är särskilt prioriterade. Samverkan behöver än mer utvecklas med aktörer utanför kommunen t ex med Region Östergötland.

Levnadsvillkor mellan barn och ungdomar i olika delar av kommunen och med olika bakgrund skiljer sig i hög grad. En nämndövergripande samverkan behövs för att kommunens insatser ska kunna samordnas och sträva i samma riktning. Nämnder inom skola och socialtjänst behöver även samverka och gemensamt vidareutveckla metoder när det gäller insatser för barn och elever som är särskilt prioriterade. Samverkan behöver även utvecklas med aktörer utanför kommunen t ex med Region Östergötland.

Förebyggande verksamheter i samverkan med socialtjänst och Region Östergötland

Råd Stöd & Hälsa är en mottagning som genom tidiga insatser erbjuder rådgivning, stöd och behandling till barn/ungdomar i åldersgruppen 6-20 år och deras föräldrar. Målsättningen är att förebygga och minska psykisk ohälsa. Verksamheten sker i samverkan med utbildningsnämnden, socialtjänsten och Region Östergötland, där barn- och ungdomsnämnden finansierar 70 % av en specialpedagog.

Samverkan sker även med ungdomsmottagningen i Linköping när det gäller skolsköterska.

Familjelotsen

Projektet "Familjelotsen- Metodutveckling i samverkan" är avslutat. Familjelotsen har haft som syfte att hitta vägar för att samordna det stöd som finns för familjer med sammansatta problem där barn och/eller föräldrar har en neuropsykiatrisk diagnos samt är aktuella inom socialtjänsten. Arbetet permanentas under hösten 2018.

SkolFam - Familjehemsplacerade barn

Barn- och ungdomsnämnden och socialnämnden har gemensamt implementerat ett Skolfam-team. Målgruppen är barn från förskoleklass t.o.m. årskurs sju, vars placering förväntas bli långvarig. Skolfam bygger på principen om samverkan mellan skolan och socialtjänsten för att främja och stärka familjehemsplacerade barns skolgång. Ytterligare ett team planeras för att kunna arbeta med alla familjehemsplacerade barn.

Ett annat samverkansområde mellan nämnderna är metodutveckling gällande frågor inom området "hederskultur". En gemensam handlingsplan har tagits fram gällande hedersrelaterade frågor.

Elevhälsans kompetenser och förebyggande och hälsofrämjande insatser är av stor vikt för olika prioriterade grupper. Det behöver säkerställas att alla elevhälsans kompetenser finns tillgängliga för alla skolor i tillräcklig omfattning. Samarbetet med Region Östergötland behöver utvecklas och de samverkansformer som finns stärkas. Det gäller bland annat ungdomshälsan, Råd- stöd- och hälsa-mottagningen, MiniMaria (mottagning för ungdomar med så kallat riskbruk eller är beroende av alkohol och droger), men även med primärvården i bostadsområdena.

Samtliga nämnder får i uppdrag att redovisa en fördjupad analys av vilket stöd som behövs för att klara nya vägar till kompetensförsörjning med fokus på digitalisering, nya sätt att organisera arbetet och professionsanalyser. En fördjupad analys ska speciellt göras för utbildningssektorn utifrån komplexiteten i att rektor äger sin inre organisation. En redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen senast i oktober 2018.

Kommunstyrelsen har gett samtliga nämnder i uppdrag att redovisa en fördjupad analys av vilket stöd som behövs för att klara nya vägar till kompetensförsörjning med fokus på digitalisering, nya sätt att organisera arbetet och professionsanalyser. En fördjupad analys ska speciellt göras för utbildningssektorn utifrån komplexiteten i att rektor äger sin inre organisation. Detta svar är för Barn och ungdomsnämnden.

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för de ekonomiska förutsättningarna för att skolenheterna ska kunna bedriva en verksamhet som lever upp till kraven i skollagen. Respektive rektor har enligt skollagen ett ansvar för skolenhetens inre organisation utifrån givna budget. Detta innebär att rektor är ansvarig för och beslutar om hur skolenheten är organiserad och med vilka kompetenser den är bemannad, detta så att skollagens krav följs. Bemanning och organisering ska

dock ske utifrån av kommunstyrelsen beslutad arbetsgivarpolitik, till exempel på vilket sätt rekrytering ska ske, hur tjänstledigheter beviljas, vilka befattningar som får finnas osv.

Förutsättningarna för rektor och för skolenheters inre organisation skiljer sig åt mellan olika skolenheterna utifrån t ex elevgrupp, timplan, geografiska förutsättningar, lokalförutsättningar, digitala förutsättningar och lärargruppens kompetens och behörighet m.m. Stödet till rektorerna i deras ansvar för den inre organisationen bör därmed vara diversifierad och verksamhetsanpassad, där flera olika former av stöd erbjuds.

Barn och ungdomsnämnden står inför en situation när personal och kompetensförsörjningsutmaningen inte kommer att kunna lösas enbart genom nyrekryteringar. Det kommer inte finnas tillräckligt med medarbetare med rätt kompetens för uppdragen. Nya vägar till kompetensförsörjning behövs. Barn- och ungdomsnämnden behöver därmed i dialog med rektor och förskolechef och utifrån de specifika verksamhetsförutsättningarna pröva nya former för arbetets organisering, utnyttja digitaliseringens möjligheter bättre, se över yrkesroller och satsa ytterligare på både fort och vidareutbildning av befintliga medarbetare. Barn- och ungdomsnämnden bedömer även att nämnden i högre grad än tidigare behöver bekosta grundläggande utbildning för att kunna bemanna verksamheterna med rätt kompetens.

Förmågan att använda rätt kompetens till rätt arbetsuppgifter kommer att vara avgörande. Genom att organisera arbetet annorlunda kan medarbetare och verksamhet utvecklas och resurser användas mer effektivt. Arbetets organisering behöver belysas och analyseras i syfte att kunna införa nya kompetenser och nya arbetssätt. Nya arbetstids- och bemanningsmodeller behöver fortsatt utvecklas och prövas för att lösa den framtida bemanningen och för att ge mer möjlighet till reflektion och kollegialt lärande. Fokus på schemaläggning, arbetsflöden och tidsoptimering behöver öka.

Det behövs en tydlig styrning och ledning i arbetet med att säkerställa att kompetens används på rätt sätt. Denna bör dock utgå från varje förskole-/skolenhets och förskolechefs/rektors behov av att organisera sin verksamhet utifrån barn- och elevgrupp och andra påverkande faktorer. Professionsanalyser behöver göras för att identifiera vilka arbetsuppgifter som kan frigöras från svårrekryterade grupper för att istället utföras av andra grupper. Stöd ska finnas för att möjliggöra inrättandet av befattningar såsom lärarassistent och elevmentor på skolenhetsnivå. Nya befattningar bör dock beskrivas och inrättas så att ska den enskilda skolans behov av att organisera sin verksamhet inte påverkas negativt.

Vissa arbetsuppgifter bör digitaliseras. Digital teknik har skapat nya förutsättningar för arbete och utmaningen är att kunna dra nytta av detta. Det behöver finnas stöd och förutsättningar för att öka takten vad gäller automatisering av arbetsuppgifter och för att kunna identifiera digitala arbetsuppgifter som ska utföras av en dator istället för att utföras manuellt (den digitala medarbetaren). All teknik måste finnas på plats och chefer behöver få stöd i att leda förändringen. Att ligga långt framme i den digitala utvecklingen är också att vara en attraktiv arbetsgivare.

Bilden om vem som kan vara anställd behöver breddas. Det handlar bland annat om att göra det attraktivt för fler att vilja arbeta längre. Stöd behövs för att analysera vilka incitament som finns för respektive bristyrkesgrupp. Yngre medarbetare har andra krav och förväntningar i arbetslivet, jämfört med tidigare generationer, och även här kan behövas specifika åtgärder. En utmaning är att hitta attraktivare anställningsvillkor för korttidsvikarier (timavlönade) medarbetare, bland annat genom att i större utsträckning och i ett tidigare skede tillsvidareanställa. Det finns en mycket stor utvecklingspotential vad gäller personal och kompetensförsörjning i den omfattande gruppen.

De som rekryteras har, i allt större utsträckning, inte tillräcklig behörighet eller erfarenhet för yrket vilket gör att kommunen som arbetsgivare behöver ge mer grundläggande kompetens. Kraven blir allt större på att hitta flexibla lösningar där personer kan studera och arbeta samtidigt med bibehållen lön vilket kräver mycket i form av ekonomiska resurser från arbetsgivaren, något som genererar ökade kostnader för Barn- och ungdomsnämnden. Arbetsplatserna behöver vara organiserade för att ta emot och handleda personer i utbildning, arbetsmarknadsanställning och nyanställning. I vissa fall behöver språkstöd erbjudas.

Kommunen behöver fortsätta arbeta effektivt och kontinuerligt med validering, kompetensöverföring och kompetensutvecklingsinsatser. Det behövs ett strukturerat arbete kring ”det livslånga lärandet” och det behöver finnas en tydlig struktur, samordning och paketering av utvecklingsvägar för olika målgrupper. För detta behövs exempelvis en tydlig organisation för samverkan med andra arbetsgivare i regionen och med universitet och högskolor. Det behövs även en samlad bild av finansieringsmöjligheter utöver kommunala medel.

Sammanfattning av stöd som behöver tas fram/utvecklas vidare

Stöd kan vara exempelvis arbetsmetoder, modeller, processtöd, tekniska verktyg, tillämpningsanvisningar, att det finns avdelade personer med rätt kompetens för arbetet eller andra förslag på åtgärder.

- ✓ Rätt använd kompetens/professionsanalyser
- ✓ Arbetets organisering i syfte att införa nya kompetenser och nya arbetssätt
- ✓ Digitalisering av arbetsflöden/införande av den digitala medarbetaren

- ✓ Nya arbetstidsmodeller
- ✓ Få fler att arbeta längre
- ✓ Attraktivare anställningsvillkor för korttidsvikarier (timavlönade)
- ✓ Stärkt regional och universitetssamverkan

Nämnds specifika utvecklingsuppdrag

Barn- och ungdomsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat, öka måluppfyllelsen och öka likvärdigheten mellan och inom skolor.

Barn- och ungdomsnämnden beslutar kontinuerligt om olika åtgärder för att skapa goda förutsättningar för kommunens skolor. Syftet är att stödja skolornas arbete med elevernas måluppfyllelse. Det handlar bland annat om resursfördelning och gemensamma utvecklingsinsatser. Ett fortsatt starkt systematiskt kvalitetsarbete med särskilt fokus på en förbättrad uppföljning och analys av elevernas kunskapsresultat är en förutsättning för att kunna besluta om adekvata åtgärder. Utbildningskontoret arbetar med att utveckla verksamhetsuppföljning med fokus på elevers resultat, vilka åtgärder som genomförs/planeras samt identifiera skolors behov av stöd.

Tidiga insatser och förebyggande elevhälsa är viktiga komponenter för höjd måluppfyllelse. Utveckling av elevhälsan från åtgärdande till förebyggande och hälsofrämjande kommer att genomföras.

Barn- och ungdomsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att minska tiden på språkinträdning, utifrån varje individs förutsättningar, så att eleverna så snart som möjligt går vidare till gymnasieskolan eller annan utbildning.

Språkinträdning är ett introduktionsprogram på gymnasieskolan för elever som saknar godkänt betyg i svensk/SVA. För elever som anländer sent under sin grundskoletid så är det en extra stor utmaning att bli behörig till nationella gymnasieprogram. Att kunna förlänga sin grundskoletid med ett tionde och elfte skolår ger möjlighet till att erhålla ett godkänt betyg i svenska/svenska som andraspråk. Det tionde och elfte skolåret ger även möjlighet för elever att få betyg i flera ämnen för att närma sig behörighet till yrkesprogram och högskoleförberedande program vilket kan korta tid på språkinträdning. Det kan också leda till att elever efter grundskolan kan få behörighet till yrkesprogram och högskoleförberedande program och därmed inte har behov av studier på språkinträdning. Andra satsningar som genomförs är utökad tid i svenska/SVA inom ramen för ett statsbidrag för nyanländas lärande samt att använda statsbidraget för ökad jämlikhet så att samtliga skolor med elever som läser svenska som andra språk får möjlighet att förstärka undervisningen i ämnet.

Samverkan mellan grundskolan och gymnasieskolan behöver utvecklas vidare när det gäller överlämning mellan skolformerna för säkerställd språkinträdning. Rektorer på grundskola och gymnasieskola har och kommer regelbundet att träffas. Ett av syftena är att förbättra övergångarna mellan skolformerna.

Barn- och ungdomsnämnden uppdras att vidta åtgärder för att motverka konsekvenserna för barn som lever i familjer med ekonomisk utsatthet.

Tillgång till förskoleplatser i socioekonomiskt utsatta områden är fortsatt viktigt att säkra. Familjecentralerna behöver förstärka sitt arbete för målgruppen i samverkan med socialtjänst och region.

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för särskilda insatser under terminslov och sommarlov för att ge möjlighet till olika aktiviteter, bl.a. koloniverksamhet och utflykter. Under sommaren ges barn till arbetslösa föräldrar möjlighet att delta i aktiviteter även om de inte är inskrivna i fritidsverksamheten. Under sommarlovet anordnas även sommarskola för elever som behöver förstärkt stöd i sitt skolarbete.

Barn- och ungdomsnämnden ger genom sin utjämningspeng i resursfördelningen förskolechefer/rektorer möjlighet att prioritera insatser för barn i familjer som lever i ekonomisk utsatthet. Vidareutveckling av metoder inom nämndens verksamheter kommer att genomföras för att säkerställa att de kompensatoriska insatser som genomförs ger önskat resultat.

Barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden (arbetsmarknadsnämnden), socialnämnden och omsorgsnämnden (social- och omsorgsnämnden) med barn- och ungdomsnämnden som samordningsansvarig får i uppdrag att ta fram en sammanställning och förslag till hantering av kommunens samlade insatser för personer med särskilda behov. En redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen senast i oktober 2018.

Inriktningen på budgetuppdraget har justerats och gäller elever grundskola, deras fritidsverksamhet, boende och LSS. Arbetet har påbörjats.

Kommunstyrelsen, socialnämnden, omsorgsnämnden (social- och omsorgsnämnden) överförmyndarnämnden, barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden (arbetsmarknadsnämnden) och kultur- och fritidsnämnden med kommunstyrelsen som samordningsansvarig får i uppdrag säkerställa och rapportera insatserna avseende etablering av nyanlända, flyktingar samt ensamkommande barn. En redovisning ska lämnas till kommunstyrelsen senast i oktober 2018.

Ett samarbete mellan berörda nämnder och förvaltningar finns etablerat sedan flera år. Former för samverkan behöver vidareutvecklas med utgångspunkt i de framgångsfaktorer som identifierats. Fokus behöver sättas på kommunikationsmodeller mellan skolpersonal, gode män, boendepersonal och personal inom socialtjänsten. En utmaning är att tillämpa gällande lagstiftning på likvärdigt sätt mellan skola, socialtjänst och överförmyndare. Under hösten 2017 har de olika nämnderna varit och en identifierat ett antal åtgärder för att förkorta etableringstiden och under 2018 genomförs en rad insatser. Pågående insatser inom barn- och ungdomsnämndens verksamhetsområde:

- Samarbete med BRIS "Tillsammans för barn som flytt"
- Kompetensutveckling för studie- och yrkesvägledare
- Utökad undervisningstid i svenska som andraspråk – ersättning för de elever vilka kommunen inte erhåller statsbidrag för.
- Studiehandledare på modersmål, en utbildning via Linköpings universitet
- ett stimulanspaket i form av medel till en skola för att utveckla samverkan under ht 2018. Aktiviteten är tänkt att avslutas december 2018 med ett erfarenhetsseminarium så att goda exempel kan spridas.
- Utveckling av digitala verktyg - ett avtal kommer har skrivits med Komplementskolan AB för att få tillgång till det digitala läromedlet Studi.se. Tillgång till materialet får förutom åk 7-9 nu även årskurs 4-6, grundsärskolan elever samt gymnasiets språkintrödn.
- Simundervisning till nyanlända elever vid ca 15 grundskolor.

Arbetet slutredovisas i december 2018 till kommunstyrelsen.

Det fortsatta arbetet kan till del ingå i det arbete som kommande tre år ska bedrivas inom Tillväxtverkets statsbidrag för att minska segregation i Linköping kommun.

Nämnduppdrag

Under 2019 kommer några av de nämnduppdrag från 2018 som inte är slutförda under året att rapporteras till barn- och ungdomsnämnden.

Nämnduppdrag 2018, redovisas under 2019
Stärka det pedagogiska innehållet på fritidshemmen samt se över möjligheterna för barn till föräldralediga och arbetslösa att delta i fritidshemsverksamheten utifrån ett likvärdighetsperspektiv.
Se över nuvarande samverkansformer mellan skola-socialtjänst med ambitionen att kunna omfördela medel till implementering av det fortsatta arbetet gällande Familjelotsen.
Utreda och skapa likvärdighet avseende den pedagogiska utvecklingstiden för framför allt förskollärare utifrån deras utökade uppdrag (Lpfö), men också för annan personal.
Arbeta för att barn och elever i större utsträckning går eller cyklar till förskola och grundskola.

Prioriterade styrdokument

Upphandlings- och inköspolicy för Linköpings kommun

Förvaltningen/nämnden ska under budgetperioden verka för att implementera den nya upphandlingspolicyn inom hela verksamheten för att uppnå målet om den goda affären. Den goda affären innebär att tillgodose verksamhetens och medborgarnas behov.

Utbildningsförvaltningen arbetar tillsammans med Upphandlingscenter och upphandlingsstrateg med att sprida kunskap om vad våra styrdokument inom upphandlingsområdet innebär.

Förvaltningen har en organisation med inköpssamordnare inom varje skol- och förskolområde samt på varje gymnasieskola. Övergripande finns en arbetsgrupp som aktivt arbetar med att vara en länk mellan verksamheterna och Upphandlingscenter avseende arbetet med att sprida information om nya avtal samt delta i nya upphandlingar.

I samband med att kommunen genomfört en nysatsning av projektet E-handel har det framkommit att den inköpsorganisation som vi idag har inom våra skol- och förskolområden inte fungerat tillräckligt bra. Förvaltningen kommer därför att genomföra ett förändringsarbete under hösten 2018 som har till syfte att minska antalet inköpsbehöriga och öka kvalitén och minska administrationen i hela upphandlingsprocessen. Utbildning kommer att erbjudas dem som utses till ”inköpare”. Utbildningskontoret kommer under 2019 arbeta med fortsatt implementering av E-handelsfunktionen.

Ekonomi

Driftsammandrag

Nettokostnad Belopp tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Nämnden	2 661	2 661	2 661	2 661
Grundskola	1 849 971	1 872 246	1 897 621	1 922 996
Grundsärskola	76 767	77 771	78 486	73 486
Förskoleverksamhet	1 082 508	1 099 049	1 128 581	1 128 581
Fritidshem	287 639	291 321	294 843	287 843
Öppen fritidsverksamhet, förebyggande verksamhet	33 912	34 489	34 774	34 774
Verksamhetssystem	5 859	159	159	159
Ofördelad pris- och lönejustering	71 647	93 257	80 009	103 698
Generellt statsbidrag	9 296	8 994	9 405	9 405
Förvaltningen	17 567	17 569	17 569	17 569
Summa nämndens internbudget	3 437 829	3 497 516	3 544 108	3 581 172
<i>varav intäkter</i>	<i>-399 999</i>	<i>-399 999</i>	<i>-399 999</i>	<i>-399 999</i>
<i>varav kostnader</i>	<i>3 837 828</i>	<i>3 897 515</i>	<i>3 944 107</i>	<i>3 981 171</i>
Budgetram enligt beslut i KF den 19 juni 2018 samt tekniska justeringar bl.a. slutjustering lön 2018	3 437 829	3 497 516	3 544 108	3 581 172

I tabellen redovisas en sammanställning av nämndens nettokostnader per verksamhet för 2019. En detaljerad redovisning finns i bilaga 1.

Nämndens nettoomslutning för 2019 uppgår till 3 437 828 tkr. Kommunfullmäktige fastställde 2018-06-19 nämndernas budgetramar för 2019, ramen utökades med 20 000 tkr. Därefter har ramarna justerats med slutreglering av pris- och lönekompensation för 2018.

För lönekompensation för 2019 från 1 april ligger 71 647 tkr ofördelade, beloppet motsvarar 2 % av den delen av nämndens ram som avser lönekostnader. Efter att löneförhandlingarna för 2019 är klara kompenseras barn- och ungdomsnämnden för det faktiska utfallet därefter regleras ersättningarna till verksamheten.

Investeringar

Investeringar	Nettoutgift förslag 2019	Nettoutgift förslag 2020	Nettoutgift förslag 2021	Nettoutgift förslag 2022
Belopp tkr				
Grundskola				
Återanskaffning	5 140	5 140	5 140	5 140
Fokusbibliotek	870	870	870	870
Nya skolor	9 650	7 665	7 665	7 665
Grundskolor	270	270	270	270
Förskola och annan pedagogisk verksamhet				
Återanskaffning	4 510	4 510	4 510	4 510
Nya förskolor	2 880	1 715	1 715	1 715
Fritidshem				
Återanskaffning	1 080	1 080	1 080	1 080
Öppen fritidsverksamhet, förebyggande verksamhet				
Återanskaffning	150	150	150	150
Summa investeringar	24 550	21 400	21 400	21 400
varav inkomster	0	0	0	0
varav utgifter	24 550	21 400	21 400	21 400
Investeringsram enl beslut i KF den 19 juni 2018	24 550	21 400	21 400	21 400

Kommentar

Barn- och ungdomsnämndens investeringsram för år 2019 är 24 550 tkr. Investeringsramen ska användas till åter- och nyanskaffning av inventarier och maskiner.

Plan för uppföljning och insyn

Varje nämnd ska enligt kommunens Program för uppföljning och insyn av verksamhet som bedrivs av kommunala och privata utförare följa upp avtal och verksamhet oavsett driftsform, d.v.s. även verksamhet i kommunal regi i tillämpliga delar. Uppföljning görs i huvudsak av två skäl:

- som kontroll av att uppdrag utförs i enlighet med mål, uppdragsbeskrivningar, förfrågningsunderlag, anbud och avtal (avtalsuppföljningen)
- som ett led i att utveckla verksamheten i syfte att skapa utrymme för nya och förbättrade tjänster

Fullmäktiges program anger att varje nämnd, med fullmäktiges program som grund, ska utarbeta en plan som ses över årligen för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp. Planen ska omfatta samtliga utförare oavsett driftsform, d.v.s. även verksamhet i kommunal regi i tillämpliga delar. Planen ska redovisas som en del i nämndens verksamhetsplan/internbudget och följs upp och redovisas i samband med delårsrapportering och årsredovisning.

Kommunen har en bred uppföljning av den upphandlade verksamheten, dels på systemnivå och på leverantörsnivå (avtalsuppföljning). Uppföljning på systemnivå har till syfte att säkerställa att skattemedlen använts på bästa sätt för befolkningen och att de politiska målen uppnåts. Uppföljning på leverantörsnivå har till syfte att följa upp det som leverantören har åtagit sig att göra i enlighet med avtalsvillkoren. Uppföljningen utgår från de mål och den riktning som angivits av kommunfullmäktige och nämnder samt de krav som ställts i förfrågningsunderlag och avtal. Det är varken praktiskt möjligt eller rationellt att följa upp allt samtidigt varför planen ska tas fram utifrån en väsentlighets- och riskanalys i samband med verksamhetsplaneringen. För att bestämma vad som ska följas upp när och hur genomgripande sätts avtalens/verksamhetens angelägenhet i relation till deras risk/påverkan och omfattning. Avtal/uppdragsbeskrivningar och verksamhet som är angelägna, omfattande och riskfulla ska prioriteras genom att följas upp proaktivt och frekvent.

Nämndens uppföljningsansvar

Här beskrivs nämndens uppföljningsansvar. Särskilda granskningsområden, t ex utifrån resultat av tidigare uppföljningar och ändrade omvärldsfaktorer kan anges.

Plan för internkontroll

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde. Nämnderna ska upprätthålla en tillfredsställande intern kontroll d.v.s. de ska med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande mål uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet
- Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm.

Varje nämnd ska varje år anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen, internkontrollplan. Internkontrollplanen ska fastställas efter genomförd väsentlighets- och riskbedömning. Med utgångspunkt från väsentlighet- och riskbedömningen väljs de processer/delprocesser/rutiner som ska tas med i kontrollplanen. Av planen ska minst framgå:

- Vilka rutiner/processer/system samt vilka kontrollmoment som ska följas upp
- Kontrollmetod
- Vem som är ansvarig för kontrollen
- Genomförd riskbedömning

Nämndens internkontrollplan

Det primära syftet med intern kontroll är att säkerställa att de av fullmäktige och nämnderna fastställda målen uppfylls. Intern kontroll är en del av ekonomi- och verksamhetsstyrningen och syftar till att påverka organisationens beslut och beteende i riktning mot önskat resultat, effektivitet och ekonomisk ställning.

Av skollagen framgår att varje huvudman systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla verksamheten. Huvudmannen har alltså det övergripande ansvaret för att ett kvalitetsarbete kommer till stånd. Huvudmannens ansvar innebär bland annat att fördela resurser och organisera verksamheten utifrån lokala förutsättningar. Det systematiska kvalitetsarbetet ska spegla arbetet i förhållande till de mål som finns i skollag, andra författningar och barn- och ungdomsnämndens egna mål. Nämndens ansvar att upprätthålla en tillfredsställande intern kontroll utgör en del av nämndens plan för systematiskt kvalitetsarbete där kontrollpunkterna som identifieras i internkontrollen har en nära verksamhetskoppling och kompletterar övriga aktiviteter i nämndens plan så som exempelvis resultatuppföljning och elevenkäter.

Barn- och ungdomsnämnden antog i november 2017, § 121, nämndens internkontrollplan för 2018. Barn- och ungdomsnämnden formulerar egna kontrollpunkter inför 2019 utifrån prioriterade områden samt mot bakgrund av föregående års kontroll. Arbetet sker i samråd med nämndens ordförande och nämndens internkontrollrepresentanter. Internkontrollrapporten för 2018 redovisas enligt plan i november 2018. I samband med denna redovisning antar även barn- och ungdomsnämnden en plan för internkontroll 2019. Planen kommer efter detta kompletteras barn- och ungdomsnämndens internbudget 2019 och följas i upp nämndens delårsrapporter under verksamhetsåret 2019.

Svar på strategiskt utvecklingsuppdrag – Stöd som behövs för arbetet med nya vägar till kompetensförsörjning (med fokus på digitalisering, nya sätt att organisera arbetet och professionsanalyser)

Kommunstyrelsen har gett samtliga nämnder i uppdrag att redovisa en fördjupad analys av vilket stöd som behövs för att klara nya vägar till kompetensförsörjning med fokus på digitalisering, nya sätt att organisera arbetet och professionsanalyser. En fördjupad analys ska speciellt göras för utbildningssektorn utifrån komplexiteten i att rektor äger sin inre organisation. Detta svar är för Barn och ungdomsnämnden.

Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för de ekonomiska förutsättningarna för att skolenheterna ska kunna bedriva en verksamhet som lever upp till kraven i skollagen. Respektive rektor har enligt skollagen ett ansvar för skolenhetens inre organisation utifrån given budget. Detta innebär att rektor är ansvarar för och beslutar om hur skolenheten är organiserad och med vilka kompetenser den är bemannad, detta så att skollagens krav följs. Bemanning och organisering ska dock ske utifrån av kommunstyrelsen beslutad arbetsgivarpolitik, till exempel på vilket sätt rekrytering ska ske, hur tjänstledigheter beviljas, vilka befattningar som får finnas osv.

Förutsättningarna för rektor och för skolenheters inre organisation skiljer sig åt mellan olika skolenheterna utifrån t ex elevgrupp, timplan, geografiska förutsättningar, lokalförutsättningar, digitala förutsättningar och lärargruppens kompetens och behörighet m.m. Stödet till rektorerna i deras ansvar för den inre organisationen bör därmed vara diversifierad och verksamhetsanpassat, där flera olika former av stöd erbjuds.

Barn och ungdomsnämnden står inför en situation när personal och kompetensförsörjningsutmaningen inte kommer att kunna lösas enbart genom nyrekryteringar. Det kommer inte finnas tillräckligt med medarbetare med rätt kompetens för uppdragen. Nya vägar till kompetensförsörjning behövs. Barn- och ungdomsnämnden behöver därmed i dialog med rektor och förskolechef och utifrån de specifika verksamhetsförutsättningarna pröva nya former för arbetets organisering, utnyttja digitaliseringens möjligheter bättre, se över yrkesroller och satsa ytterligare på både fort och vidareutbildning av befintliga medarbetare. Barn- och ungdomsnämnden bedömer även att nämnden i högre grad än tidigare behöver bekosta grundläggande utbildning för att kunna bemanna verksamheterna med rätt kompetens.

Förmågan att använda rätt kompetens till rätt arbetsuppgifter kommer att vara avgörande. Genom att organisera arbetet annorlunda kan medarbetare och verksamhet utvecklas och resurser användas mer effektivt. Arbetets organisering behöver belysas och analyseras i syfte att kunna införa nya

kompetenser och nya arbetssätt. Nya arbetstids- och bemanningsmodeller behöver fortsatt utvecklas och prövas för att lösa den framtida bemanningen och för att ge mer möjlighet till reflektion och kollegialt lärande. Fokus på schemaläggning, arbetsflöden och tidsoptimering behöver öka.

Det behövs en tydlig styrning och ledning i arbetet med att säkerställa att kompetens används på rätt sätt. Denna bör dock utgå från varje förskole-/skolenhets och förskolechefs/rektors behov av att organisera sin verksamhet utifrån barn- och elevgrupp och andra påverkande faktorer. Professionsanalyser behöver göras för att identifiera vilka arbetsuppgifter som kan frigöras från svårrekryterade grupper för att istället utföras av andra grupper. Stöd ska finnas för att möjliggöra inrättandet av befattningar såsom lärarassistent och elevmentor på skolenhetsnivå. Nya befattningar bör dock beskrivas och inrättas så att ska den enskilda skolans behov av att organisera sin verksamhet inte påverkas negativt.

Vissa arbetsuppgifter bör digitaliseras. Digital teknik har skapat nya förutsättningar för arbete och utmaningen är att kunna dra nytta av detta. Det behöver finnas stöd och förutsättningar för att öka takten vad gäller automatisering av arbetsuppgifter och för att kunna identifiera digitala arbetsuppgifter som ska utföras av en dator istället för att utföras manuellt (den digitala medarbetaren). All teknik måste finnas på plats och chefer behöver få stöd i att leda förändringen. Att ligga långt framme i den digitala utvecklingen är också att vara en attraktiv arbetsgivare.

Bilden om vem som kan vara anställd behöver breddas. Det handlar bland annat om att göra det attraktivt för fler att vilja arbeta längre. Stöd behövs för att analysera vilka incitament som finns för respektive bristyrkesgrupp. Yngre medarbetare har andra krav och förväntningar i arbetslivet, jämfört med tidigare generationer, och även här kan behövas specifika åtgärder. En utmaning är att hitta attraktivare anställningsvillkor för korttidsvikarier (timavlönade) medarbetare, bland annat genom att i större utsträckning och i ett tidigare skede tillsvidareanställa. Det finns en mycket stor utvecklingspotential vad gäller personal och kompetensförsörjning i den omfattande gruppen.

De som rekryteras har, i allt större utsträckning, inte tillräcklig behörighet eller erfarenhet för yrket vilket gör att kommunen som arbetsgivare behöver ge mer grundläggande kompetens. Kraven blir allt större på att hitta flexibla lösningar där personer kan studera och arbeta samtidigt med bibehållen lön vilket kräver mycket i form av ekonomiska resurser från arbetsgivaren, något som genererar ökade kostnader för Barn- och ungdomsnämnden. Arbetsplatserna behöver vara organiserade för att ta emot och handleda personer i utbildning, arbetsmarknadsanställning och nyanställning. I vissa fall behöver språkstöd erbjudas.

Kommunen behöver fortsätta arbeta effektivt och kontinuerligt med validering, kompetensöverföring och kompetensutvecklingsinsatser. Det behövs ett strukturerat arbete kring "det livslånga lärandet" och det behöver finnas en tydlig struktur, samordning och paketering av utvecklingsvägar för olika målgrupper. För detta behövs exempelvis en tydlig organisation för samverkan med andra arbetsgivare i regionen och med universitet och högskolor. Det behövs även en samlad bild av finansieringsmöjligheter utöver kommunala medel.

Sammanfattning av stöd som behöver tas fram/utvecklas vidare

Stöd kan vara exempelvis arbetsmetoder, modeller, processtöd, tekniska verktyg, tillämpningsanvisningar, att det finns avdelade personer med rätt kompetens för arbetet eller andra förslag på åtgärder.

- ✓ Rätt använd kompetens/professionsanalyser
- ✓ Arbetets organisering i syfte att införa nya kompetenser och nya arbetssätt
- ✓ Digitalisering av arbetsflöden/införande av den digitala medarbetaren
- ✓ Nya arbetstidsmodeller
- ✓ Få fler att arbeta längre
- ✓ Attraktivare anställningsvillkor för korttidsvikarier (timavlönade)
- ✓ Stärkt regional och universitetssamverkan